

I. Загальні положення

1.1. Положення про порядок створення, організацію і роботу циклової (предметно-циклової) комісії у Комунальному закладі «Херсонський фаховий коледж культури і мистецтв» Херсонської обласної ради (далі - Положення) розроблене відповідно до вимог законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Статуту Комунального закладу «Херсонський фаховий коледж культури і мистецтв» Херсонської обласної ради.

1.2. Циклова комісія - це структурний підрозділ закладу фахової передвищої освіти, що провадить освітню, методичну діяльність за певною спеціальністю (спеціалізацією), групою спеціальностей однієї галузі, може проводити дослідницьку та/або творчу мистецьку, та/або спортивну діяльність за певною дисципліною (групою дисциплін).

1.3. Циклова (предметно-циклова) комісія створюється для організації методичної роботи, підвищення теоретичного рівня та ділової кваліфікації викладачів, вивчення і впровадження новітніх педагогічних технологій, удосконалення та безпечно проведення освітнього процесу.

Циклова (предметно-циклова) комісія здійснює розробку та втілення в життя заходів, спрямованих на поліпшення якості навчання на денний та заочній формі навчання, впровадження заходів щодо наукової організації освітнього процесу, ознайомлення з методами і прийомами роботи викладачів, розробку методики викладання окремих навчальних дисциплін, проведення теоретичних, практичних занять, готує рекомендації щодо ефективного використання навчального обладнання, наочних посібників, нових педагогічних технологій у освітньому процесі, організації самостійної роботи студентів з вивчення окремих тем і розділів навчальної дисципліни (предмета), надає індивідуальну допомогу викладачам в плануванні роботи, організації та проведенні відкритих навчальних занять, надає допомогу викладачам-початківцям в оволодінні педагогічною майстерністю.

1.4. Циклова (предметно-циклова) комісія створюється у разі, коли обсяги навчальної роботи дозволяють сформувати викладацький склад у кількості не менше п'яти педагогічних працівників, для яких заклад фахової передвищої освіти є основним місцем роботи.

1.5. Перелік циклових (предметно-циклових) комісій, кандидатури їх голів і персональний склад затверджуються наказом директора коледжу терміном на один навчальний рік.

1.6. Планування й організація роботи, а також безпосереднє керівництво цикловою (предметно-цикловою) комісією здійснює її голова за додаткову оплату в установленому порядку.

1.7. Розпорядження голови циклової (предметно-циклової) комісії у межах його службових обов'язків є обов'язковими для членів комісії.

1.8. Загальне керівництво роботою циклової (предметно-циклової) комісії навчального закладу здійснює заступник директора з навчально-виховної роботи.

1.9. Робота циклової (предметно-циклової) комісії проводиться за планом. План роботи циклової (предметно-циклової) комісії складається щорічно та затверджується заступником директора з навчально-виховної роботи.

1.10. Засідання циклової (предметно-циклової) комісії проводиться не рідше

одного разу на місяць. Позачергові засідання циклової (предметно-циклової) комісії проводяться за виробничими потребами, за вимогою голови циклової (предметно-циклової) комісії, за вимогою більшості викладачів комісії. На розгляд кожного засідання циклової (предметно-циклової) комісії виносяться орієнтовно 2-4 питання з різноманітних проблем навчання та виховання.

Голова циклової (предметно-циклової) комісії несе відповіальність за ведення та зміст робочої документації.

Рішення циклової (предметно-циклової) комісії є чинним, якщо в її засіданні брали участь не менше 2/3 від загальної кількості викладачів комісії. Рішення вважається прийнятым, коли за нього проголосувала більшість від присутніх на засіданні.

Рішення оформлюється протоколом засідання циклової (предметно-циклової) комісії, який підписує голова комісії та секретар.

На засідання комісії можуть бути запрошеними студенти, співробітники коледжу, члени інших циклових (предметно-циклових) комісій, установ, організацій. Особи, що були запрошеними на засідання, участі в голосуванні не беруть.

2. Зміст роботи циклової (предметної) комісії

2.1. Зміст роботи циклової (предметно-циклової) комісії визначається з урахуванням загальної методичної проблеми та конкретних завдань, що стоять перед коледжем, і здійснюється за такими напрямами:

- забезпечення виконання навчальних планів і навчальних програм дисциплін (предметів);
- розгляд та обговорення планів роботи циклової (предметно-циклової) комісії, індивідуальних робочих планів викладачів, планів роботи навчальних кабінетів (лабораторій);
- складання та вдосконалення комплексів навчально-методичного забезпечення дисциплін (предметів);
- внесення змін і доповнень до навчальних та робочих навчальних програм дисциплін (предметів);
- розробка та впровадження в освітній процес заходів, спрямованих на забезпечення здорових і безпечних умов, чіткої організації навчально-виховного процесу, якісної підготовки фахівців, забезпечення постійного зв'язку з життям теоретичного та практичного навчання;
- розробка методик викладання навчальних дисциплін (предметів), проведення теоретичних, практичних, індивідуальних занять, навчальної та виробничої практики, курсових і дипломних робіт;
- розробка і впровадження в дію заходів з питань удосконалення практичної підготовки студентів, вивчення, узагальнення та поширення досвіду роботи викладачів, надання допомоги молодим викладачам в оволодінні педагогічною майстерністю;
- застосування комп'ютерних, дистанційних та інших сучасних технологій у освітньому процесі;
- розгляд та обговорення навчальних посібників, навчально-методичної літератури, навчальних програм дисциплін (предметів), методичних розробок, статей, складання на них рецензій;

- підготовка, розгляд й обговорення дидактичних матеріалів для проведення вступних, семестрових екзаменів і державної атестації студентів, курсових і дипломних робіт, ККР, ДКР, заліків та іншої методичної документації для контролю знань студентів;
- проведення педагогічних експериментів з питань педагогіки та методики викладання;
- контроль та аналіз знань, умінь та навичок студентів, визначення єдиних критеріїв їх оцінювання;
- організація самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- організація та проведення науково-практичних конференцій, олімпіад, вікторин, конкурсів, виставок творчих робіт студентів тощо;
- проведення профорієнтаційної роботи;
- сприяння працевлаштуванню випускників та зв'язок з ними;
- організація підвищення кваліфікації викладачів;
- участь викладачів у професійних конкурсах;
- рейтингова оцінка діяльності викладача комісії;
- участь у виховній роботі зі студентами;
- розробка випусковими цикловими комісіями документації щодо акредитації спеціальності.

2.2. Перелік напрямків діяльності циклової (предметно-циклової) комісії не є вичерпним, може змінюватися та доповнюватися відповідно до напрямків діяльності та задач коледжу.

2.1. Навчальна робота

2.1.1. Навчальна робота циклової (предметно-циклової) комісії організовується з урахуванням можливостей сучасних інформаційних технологій навчання, демократизації освітнього процесу. Циклова (предметно-циклова) комісія постійно повинна проводити аналіз успішності здобувачів освіти, визначати причини неуспішності окремих студентів та намічати шляхи усунення цих проблем.

2.1.2. Поліпшенню навчання та успішності студентів сприяє творче застосування методів і прийомів роботи зі студентами. Зокрема, застосування принципів дискусійності, демократичності, індивідуалізації навчання.

2.1.3. Циклова (предметно-циклова) комісія повинна сприяти пропаганді методів активного навчання. Викладачі циклової (предметно-циклової) комісії повинні систематично проводити аналіз змісту навчальних програм, вносити до них зміни.

2.1.4. Циклова (предметно-циклова) комісія на основі аналізу підсумків поточного чи підсумкового контролю повинна виявити причини неуспішності студентів і визначити дидактичні засоби їх ліквідації.

До основних дидактичних засобів попередження та усунення причин неуспішності належать:

- педагогічна профілактика, яка спрямована на підвищення ефективності процесу навчання;
- педагогічна діагностика, яка являє собою систему педагогічних дій, що дозволяють виявляти прогалини в знаннях, вивчити пізнавальні особливості окремих студентів і на цій підставі здійснювати індивідуалізацію навчально-виховної роботи на занятті та під час позанавчальної роботи.

2.1.5. У центрі уваги циклової (предметно-циклової) комісії повинна бути індивідуальна робота викладачів із студентами, зокрема, методика індивідуальних консультацій, запровадження досвіду дистанційного навчання студентів тощо.

2.1.6. Поряд із навчальною роботою циклова (предметно-циклова) комісія вирішує і виховні завдання: організація методичної роботи в позааудиторній діяльності, зокрема, проведення масових предметних заходів (конференцій, олімпіад, конкурсів, «круглих столів», брейн-рингів, аукціонів тощо).

2.2. Методична робота циклової (предметної) комісії

2.2.1. Методична робота є засобом реалізації навчально-виховних цілей, які стоять перед цикловою (предметно-цикловою) комісією. Зміст цієї роботи полягає в удосконаленні методичної майстерності викладачів, формуванні педагога-дослідника, який би працював над особистісно-орієнтованою моделлю навчання - від засвоєння студентом знань до всеобщого розвитку особистості як найвищої цінності суспільства.

2.2.2. Методична робота повинна носити системний, цілеспрямований характер, а не бути набором розрізнених заходів. У зв'язку з цим необхідно на підставі аналізу роботи за попередній рік і з урахуванням завдань, що стоять перед навчальним закладом, виробити основні напрями, сформулювати одну або кілька проблем, над якими комісія буде працювати протягом року.

2.2.3. Для надання викладачам (особливо викладачам- початківцям) допомоги в підвищенні професійної та ділової кваліфікації і методичної майстерності, підготовці до чергової (позачергової) атестації, складанні портфоліо голова циклової (предметно-циклової) комісії організовує заходи:

- обговорення індивідуальних планів викладачів та заслуховування звітів про їх виконання;
- підготовку викладачами методичних розробок та доповідей, обговорення їх на засіданнях комісії;
- залучення викладачів до участі в підготовці загальноколеджних, міських та обласних методичних конференцій і семінарів, до активного обговорення питань, що на них розглядаються;
- розробка окремих методик викладання дисциплін/предметів ЦК/ПЦК;
- рецензування методичних розробок, відеофільмів, навчальних посібників, програм та іншої методичної літератури;
- вивчення та запровадження нових технологій навчання в освітньому процесі.

2.2.4. Велику увагу циклова (предметно-циклова) комісія повинна приділяти вивченню й узагальненню передового педагогічного досвіду роботи викладачів своєї комісії, що здійснюється шляхом:

- написання викладачами методичних розробок на базі власного досвіду;
- організації відкритих занять та їх аналізу;
- обговорення на засіданнях комісії відвіданих занять;
- написання, обговорення та огляду матеріалів із досвіду роботи педагогів-новаторів,
- організації семінарів, бесід за круглим столом, на яких обговорюється й узагальнюється досвід роботи окремих викладачів;
- залучення викладачів до участі в роботі міських, районних, обласних методич-

них об'єднань.

2.3. Робота циклової (предметно-циклової) комісії щодо вдосконалення навчально-матеріальної бази

2.3.1. Навчально-матеріальну базу складають навчальні приміщення, дидактичні засоби, обладнання, що забезпечує нормативні умови процесу навчання та робочої гігієни.

2.3.2. Дидактичні засоби сприяють ефективності навчання, впливають на кінцеві результати освітньої роботи. Вони включають навчальні посібники, аудіовізуальні, візуальні засоби навчання, ПЕОМ, лабораторне обладнання, спортивне обладнання, з чим пов'язана робота викладачів і студентів.

2.3.3. Навчально-матеріальна база дисциплін (предметів) зосереджується в навчальних кабінетах і лабораторіях.

2.3.4. Кожна циклова (предметно-циклова) комісія спрямовує свою роботу на вдосконалення навчально-матеріальної бази зожної дисципліни (предмету), яка входить до її складу, вирішує методичні питання щодо використання цієї бази в навчальному процесі.

При цьому слід зосередити увагу на розв'язанні таких питань:

- забезпечення в навчальних приміщеннях умов робочої гігієни;
- оснащеність кабінетів і лабораторій відповідно до переліку типового обладнання;
- забезпеченість навчальних програм дидактичними засобами та відповідність технічним і естетичним вимогам;
- наявність комплексів методичного забезпечення навчальних дисциплін (предметів);
- наявність документації щодо правил техніки безпеки під час проведення практичних та індивідуальних занять, плану роботи кабінету (лабораторії);
- наявність методичних матеріалів щодо організації самостійної роботи студентів.

Дані питання циклова (предметно-циклова) комісія розглядає на засіданнях, на яких обговорюються плани роботи кабінетів (лабораторій), приймаються рішення з конкретних питань із внесенням пропозицій на засідання педагогічної і методичної рад, заслуховуються звіти завідувачів кабінетів (лабораторій) з питань виконання планів або раніше прийнятих рішень комісії.

2.4. Організаційна робота

2.4.1. Зміст організаційної роботи включає такі заходи:

- вироблення основних напрямів роботи та постановка методичних проблем;
- складання графіка та організація взаємовідвідування занять викладачами;
- визначення напрямків узагальнення та пропаганди передового педагогічного досвіду;
- організація написання методичних розробок, доповідей, тощо;
- організація відвідування занять окремих викладачів з метою вивчення системи їх роботи та надання методичної допомоги;
- організація самостійної навчальної діяльності студентів;
- вивчення і вироблення рекомендацій щодо оснащення кабінетів і лабораторій дидактичними засобами;
- підготовка методичних матеріалів, їх рецензування та обговорення на засідан-

нях методичної ради;

- організація викладачів для участі в роботі методичних об'єднань начальних закладів фахової передвищої освіти Херсонської області;
- організація підвищення кваліфікації викладачів.

2.4.2. Організаційна робота виконується головою циклової (предметно-циклової) комісії або за його участі. Організаційні заходи повинні відповідати змісту та формам навчально-методичної роботи.

3. Форми навчально-методичної роботи циклової (предметно-циклової) комісії

3.1. Засідання циклової (предметно-циклової) комісії

3.1.1. Засідання - це групова форма навчально-методичної роботи за участю всіх викладачів комісії. На засіданнях обговорюються питання, тематика яких встановлюється планом роботи циклової (предметно-циклової) комісії, але може змінюватись, доповнюватись з урахуванням поточних проблем.

3.1.2. Робота засідання оформлюється протоколом, в якому зазначається порядок денний, склад присутніх, стислий зміст повідомлень, доповідей та рішень. Рішення в основному повинні носити рекомендаційний характер. Рішення з окремих питань можуть бути представлені у формі конкретних заходів. До протоколу можуть додаватися окремі документи (пропозиції викладачів про зміни і доповнення, що вносяться в робочі навчальні програми; звіти про роботу кабінету чи лабораторії).

3.2. Взаємовідвідування занять викладачами

3.2.1. Циклова (предметно-циклова) комісія організовує взаємовідвідування занять викладачами та їх обговорення. Організацію взаємовідвідування занять здійснює голова циклової (предметно-циклової) комісії, склавши при цьому графік.

3.2.2. Взаємовідвідування носить характер вивчення та узагальнення досвіду роботи викладача. Обговорення відвіданих занять покликане узагальнити досвід багатьох викладачів з окремих навчально-методичних проблем.

3.3. Відкрите навчальні заняття (виховні заходи)

3.3.1. Відкрите навчальне заняття (виховний захід) займає особливе місце у вивченні і поширенні передового педагогічного досвіду.

3.3.2. Обговорення відкритого навчального заняття (виховного заходу) проводиться відповідно до методичних рекомендацій та оформляється протоколом.

3.4. Інші форми роботи

3.4.1. Спільні засідання циклових (предметно-циклових) комісій – засідання, на яких обговорюються питання, що є важливими для викладачів двох чи більше циклових (предметно-циклових) комісій:

- адаптація студентів нового прийому до навчання в коледжі;
- організація та методика проведення нетрадиційних занять;
- єдині вимоги щодо контролю й оцінки знань студентів;
- методика організації самостійної навчальної діяльності студентів;
- єдиний підхід до системи національного виховання студентів тощо.

3.4.2. Методичні тижні циклової (предметно-циклової) комісії можуть включати

ти:

- відкриті засідання комісії (з метою обміну досвідом роботи);
- відкриті навчальні заняття і виховні заходи;
- виставку творчих робіт викладачів і студентів;
- олімпіади, конкурси;
- тематичні конференції, вечори;
- бесіди за круглим столом;
- педагогічні конкурси тощо.

4. Планування роботи циклової (предметної) комісії

Робота циклової (предметно-циклової) комісії проводиться за планом, який складається щорічно головою циклової (предметно-циклової) комісії, розглядається на засіданні циклової (предметно-циклової) комісії і затверджується заступником директора з навчально-виховної роботи.

4.1. Вимоги до плану

4.1. План роботи циклової (предметно-циклової) комісії - це обов'язковий організаційний документ, який сприяє реалізації навчально-методичної проблеми, над якою працює коледж. У плані визначається термін виконання та виконавці.

4.1.2. План роботи циклової (предметно-циклової) комісії узгоджується із комплексним планом і завданнями закладу освіти.

4.2. Орієнтовний перелік питань, які можна виносити на засідання циклових (предметно-циклових) комісій

4.2.1. Про роботу навчальних кабінетів.

4.2.2. Особливості адаптації студентів нового прийому до навчання в умовах закладу фахової передвищої освіти.

4.2.3. Психолого-педагогічний аналіз навчальної діяльності студентів, які мають незадовільні оцінки, та шляхи подолання їх неуспішності.

4.2.4. Про організацію практичної підготовки студентів на заочній формі навчання.

4.2.5. Про досвід роботи викладача з використанням модульного, дистанційного навчання, практичних технологій, опорних конспектів, комп'ютерних технологій тощо.

4.2.6. Про проведення контрольних замірів знань та їх аналіз.

4.2.7. Про навчально-методичний комплекс з окремих дисциплін (предметів).

4.2.8. Про результати проходження студентами виробничої практики.

4.2.9. Аналіз успішності студентів за результатами атестаційного та семестрового контролю.

4.2.10. Про навчально-методичне забезпечення самостійної роботи студентів.

4.2.11. Про стан навчально-методичної роботи на заочній формі навчання.

4.2.12. Про організацію та проведення методичного тижня цикловою (предметно-цикловою) комісією.

4.2.13. Обговорення методичних розробок викладачів.

4.2.14. Сучасні проблеми професійної орієнтації.

4.2.15. Про єдині вимоги щодо оцінки знань, умінь і навичок студентів.

4.2.16. Про особистісно-орієнтований підхід у навчанні.

5. Документація циклової (предметно-циклової) комісії

5.1. Методичне забезпечення навчальних дисциплін (предметів).

5.2. Нормативно-правове забезпечення:

5.2.1. Закони України з питань освіти і культури.

5.2.2. Нормативні документи Міністерства освіти і науки України, Міністерства культури та інформаційної політики України з питань організації освітнього процесу.

5.3. Планово-звітна документація:

5.3.1. Плани:

- навчальні плани;
- робочий навчальний;
- педагогічне навантаження викладачів ЦК (ПЦК);
- розклад викладачів ЦК (ПЦК).

5.3.2. Програми:

- перелік та наявність діючих навчальних програм з обов'язкових/вибіркових дисциплін /предметів циклової (предметно-циклової) комісії;
- робочі навчальні програми з обов'язкових та вибіркових дисциплін/предметів циклової (предметно-циклової) комісії;
- плани роботи циклової (предметно-циклової) комісії;
- індивідуальні робочі плани викладачів;
- плани роботи кабінетів, лабораторій циклової (предметно-циклової) комісії.

5.3.3. Графіки:

- навчального процесу на dennій та заочній формах навчання на навчальний рік;
- виконання комплексних контрольних робіт, екзаменів, диференційованих заліків, директорських контрольних робіт, атестацій студентів, самостійної роботи;
- відкритих навчальних занять;
- взаємовідвідування занять викладачами;
- атестації викладачів.

5.3.4. Звіти:

- про роботу циклової (предметно-циклової) комісії;
- про виконання індивідуальних робочих навчальних планів викладачів;
- протоколи засідань циклової (предметно-циклової) комісії;
- звіти завідуючих кабінетів;
- журнали взаємовідвідування занять викладачами циклової (предметно-циклової) комісії.

5.3.5. Документи з питань формування контингенту студентів:

- заходи циклової (предметно-циклової) комісії з профорієнтації.

5.3.6. Документи з питань розподілу, використання та адаптації випускників:

- картотека випускників;
- заходи циклової (предметно-циклової) комісії щодо допомоги молодим спеціалістам.

5.3.7. Документи з питань контролю знань та навичок студентів:

- тематика контрольних робіт, які передбачені навчальним планом для студентів заочної форми навчання;
- комплексні контрольні завдання;
- пакети документів для проведення поточного та підсумкового контролю знань.

5.3.8. Документи з питань методичної роботи:

- перспективний план методичної роботи;
- картотека та фонд методичних розробок викладачів та творчих робіт студентів;
- матеріали по узагальненню передового педагогічного досвіду.

Положення розглянуте, схвалене
та рекомендоване до затвердження
Методичною радою коледжу
протокол № 1 від «28» серпня 2020р.

Голова методичної ради
В.В.Новицька